

Veileder for forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket, Østfold, Buskerud, Oslo, Akershus og Gran kommune, Innlandet

Denne veilederen er for deg som driver jordbruksareal innenfor virkeområdet til forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket, i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus fylker, og Gran kommune i Innlandet fylke. Veilederen inneholder svar på ofte stilte spørsmål om miljøkravene og en veiledning for bruk av kartløsningen. Dokumentet oppdateres ved behov.

Har du spørsmål eller innspill til veilederen? [Send en e-post til Maia Økland.](#)

Innhold

Generelt	4
Hvor finner jeg forskriften?	4
Hvem er kravene i forskriften rettet mot?	4
Er det ulike krav for ulike vekster/produksjoner?	4
Gjelder fristen for å så høstkorn eller høstoljevekster innen 20. september alt areal som er omfattet av regionale miljøkrav?	4
Kan jeg pløye før jeg sår høstraps eller høstkorn, dersom jeg pløyer før 1. august eller 1. september?	4
Hva er varig vegetasjon?	4
Kan jeg drenere eller grøfte arealer som er omfattet av regionale miljøkrav?	4
Kan jeg grubbe arealer som er omfattet av regionale miljøkrav?	4
Hva er stubb?	4
Kart og virkeområder	4

Hvor finner jeg kartet over virkeområdet til forskriften?	4
Hvorfor har kartet to ulike grønnfarger?	5
Hva er forskjellen på miljøkravsone 1 og miljøkravsone 2?	5
Gjelder forskriften alt jordbruksareal?	5
Jeg driver jordbruksareal i begge miljøkravsonene. Hva betyr dette?	5
Tilskudd og miljøkrav	5
Jeg søker ikke tilskudd. Må jeg fortsatt forholde meg til kravene?	5
Kan jeg få tilskudd på arealer som er omfattet av krav?	5
Miljøkravene	6
Krav 1 – Alle vekster	6
Kan jeg jordarbeide rundt nedløpskummer og grøfteutløp på våren?	6
Hva er en nedløpskum?	6
Er det krav til gras rundt nedløpskummen?	6
Kan jeg direkteså rundt nedløpskummen?	6
Kan jeg sprøyte rundt kummen?	6
Krav 2 – Alle vekster	6
Hvordan vet jeg om et dråg er erosjonsutsatt?	6
Drågekartet	7
Jeg skal direkteså på arealer med dråg. Hvordan skal jeg forholde meg til drågene?	7
Skal det være 6 meter grasdekke eller stubb på hver side av dråget?	7
Hvor ofte kan jeg fornye grasdekket i dråget?	7
Kan jeg jordarbeide drågene om våren?	7
For arealer med grønnsaker og potet er skifter under 15 dekar unntatt krav 2 Hva er et skifte i denne sammenhengen?	8
Krav 3 – Alle vekster	8
Hvor bred skal buffersonen min være?	8
Jeg skal etablere en bufferson av varig vegetasjon. Må jeg plante busker eller trær?	9
Kan jeg direkteså i buffersonen på høsten?	9
Kan jeg jordarbeide/fornye buffersonen på våren?	9
Kan jeg høste eller beitepusse graset i buffersonen?	9
Krav 4 – Korn og tilsvarende vekster	9
Finnes det et kart som viser hvilke arealer som er flomutsatt?	10
Kan jeg så fangvekst etter høsting på flomutsatt areal?	10
Jeg har jordbruksarealer langs kysten/sjøen som oversvømmes som følge av stormflo. Gjelder krav 4 på disse arealene?	10

Krav 4 – Grønnsaker og potet.....	10
Jeg skal så fangvekster. Hvem kan veilede meg?	10
Kan jeg pløye eller harve før jeg sår fangvekstene?.....	10
Kan jeg gjødsle fangvekstene?	10
Er det noe krav til hvilke sorter og typer fangvekster jeg skal bruke?	10
Krav 5 – Korn og tilsvarende vekster	10
Kan jeg direkteså på arealer som er omfattet av krav 5?	10
Når starter høsten?	11
Hvordan ser jeg om jeg har 30 % planterester i overflaten?.....	11
Hvilke vekster kan jeg lett høstharve?.....	11
Kan stubb regnes med som en del av 30 % planterester?	11
Kan jeg lett høstharve, dersom jeg fjerner halmen?.....	11
Hvor mange ganger kan jeg lett høstharve?.....	11
Hvilke maskiner kan jeg bruke når jeg skal lett høstharve?	11
Kan jeg lett høstharve til fangvekster på arealer i erosjonsrisikoklasse 3 og 4?	12
Krav 6 – Korn og tilsvarende vekster (kun miljøkravsone 2)	12
Hvilke maskiner kan jeg bruke når jeg skal direkteså?	12
Kan jeg lett høstharve før jeg etablerer fangvekster innenfor 60 %-en?	12
Kan jeg etablere fangvekster med ugrasharv innenfor 60 %-en?	12
Kan jeg bruke halmstrigle innenfor 60 %-en?	12
Regnes arealer med radkulturer, grønnsaker og poteter, frukt og bær med i 60 %-en?.....	12
Jeg har arealer i både miljøkravsone 1 og miljøkravsone 2. Hvilke arealer skal regnes med i 60 %-en?	12
Jeg har alt arealet mitt i miljøkravsone 2, men jeg dyrker både korn og grønnsaker/potet. Hvilke arealer skal regnes med i 60 %-en?.....	13
Jeg har inngått jordleieavtale for nytt areal. Gjelder 60/40-regelen nytt eller gammelt areal når jeg tar over leiejord?	13
Dispensasjon.....	13
Kan jeg søke om dispensasjon fra denne forskriften/miljøkravene?	13
Hvilke tilfeller kan åpne for dispensasjon?.....	13
Hvem skal jeg sende dispensasjonssøknaden til?	13

Generelt

Hvor finner jeg forskriften?

Forskriften ligger på Lovdata. Trykk her: [Forskrift om regionale miljøkrav i jordbruket, Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Gran kommune, Innlandet - Lovdata](#)

Hvem er kravene i forskriften rettet mot?

Forskriften gjelder for deg som driver jordbruksareal innenfor forskriftens virkeområde.

Er det ulike krav for ulike vekster/produksjoner?

Ja. I forskriften skiller vi på krav som gjelder på arealer med korn, oljevekster, belgvekster, fôrmais, grovfôr eller eng, og krav som gjelder for poteter og grønnsaker. Det er ikke miljøkrav på arealer med frukt og bær.

Gjelder fristen for å så høstkorn eller høstoljevekster innen 20. september alt areal som er omfattet av regionale miljøkrav?

Nei. Fristen gjelder hvis du benytter deg av muligheten til å lett høstharve for å så høstkorn og/eller høstoljevekster i områder som er omfattet av krav 5 og/eller 6. Det er ingen frist dersom du velger å direkte så.

Kan jeg pløye før jeg sår høstraps eller høstkorn, dersom jeg pløyer før 1. august eller 1. september?

På arealer i erosjonsklasse 3 og 4 og/eller miljøkravsone 2 kan du ikke pløye etter siste innhøsting av veksten som er på arealet. Du må forholde deg til krav 6 (60/40-regelen) på arealer i miljøkravsone 2.

Hva er varig vegetasjon?

Varig vegetasjon er vegetasjon som fornyes sjeldnere enn hvert 3. år. Dette inkluderer flerårig gras, eng i omløp, busker og trær.

Kan jeg drenere eller grøfte arealer som er omfattet av regionale miljøkrav?

Ja.

Kan jeg grubbe arealer som er omfattet av regionale miljøkrav?

Nei. Grubbing er jordarbeiding.

Hva er stubb?

Stubb er plantedekke som blir stående igjen etter innhøsting av korn, oljevekster, belgvekster, frøeng siste høstingsår, mais, grønngjødsling og grønnfôrvekster.

Kart og virkeområder

Hvor finner jeg kartet over virkeområdet til forskriften?

Kartet finner du her: [Virkeområder for regionale miljøkrav i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus og Gran kommune, Innlandet](#). Her kan du skru av og på kartlag, og zoome helt ned på gårdsnivå.

Hvorfor har kartet to ulike grønnfarger?

Den lysegrønne fargen viser hvilke arealer som omfattes av miljøkravsone 1 og den mørkegrønne fargen viser hvilke arealer som omfattes av miljøkravsone 2.

Hva er forskjellen på miljøkravsone 1 og miljøkravsone 2?

Virkeområdene til forskriften omfatter jordbruksareal som har avrenning til, og påvirker sårbare vannforekomster negativt. Behovet for å gjennomføre tiltak som reduserer denne avrenningen, er størst i miljøkravsone 2. Derfor har vi innført ett ekstra krav på disse arealene, nemlig krav 6.

Gjelder forskriften alt jordbruksareal?

Forskriften gjelder for arealer som ligger i miljøkravsone 1 og miljøkravsone 2, og som er definert som fulldyrket jordbruksareal.

Jeg driver jordbruksareal i begge miljøkravsonene. Hva betyr dette?

Dersom du driver jordbruksareal i både miljøkravsone 1 og miljøkravsone 2, må du forholde deg til kravene som gjelder på det aktuelle arealet. Det kommer tydelig frem i forskriften hvilke krav som gjelder arealer i miljøkravsone 1, og hvilke krav som gjelder arealer i miljøkravsone 2.

Tilskudd og miljøkrav

Jeg søker ikke tilskudd. Må jeg fortsatt forholde meg til kravene?

Kravene gjelder uavhengig av om du søker om tilskudd eller ikke. Dersom du ikke følger kravene i forskriften, kan dette få følger i form av økonomiske sanksjoner. Økonomiske sanksjoner kan være trekk i tilskudd eller tvangsgebyr.

Kan jeg få tilskudd på arealer som er omfattet av krav?

Du kan søke tilskudd på arealer som er omfattet av miljøkrav, dersom du oppfyller vilkårene til det aktuelle tilskuddet. [Les mer på vår temaside om regionalt miljøtilskudd.](#)

Miljøkravene

Krav 1 – Alle vekster

Det skal ikke jordarbeides nærmere enn to meter fra nedløpskummer for overflatevann og grøfteutløp

Kan jeg jordarbeide rundt nedløpskummer og grøfteutløp på våren?

Nei. Krav 1 gjelder hele året.

Hva er en nedløpskum?

En nedløpskum er en kum som samler opp og leder bort overflatevann. Denne kummen er ofte plassert i et dråg.

Er det krav til gras rundt nedløpskummen?

Nei, men du kan ikke jordarbeide nærmere enn to meter fra nedløpskummen.

Kan jeg direkteså rundt nedløpskummen?

Ja.

Kan jeg sprøyte rundt kummen?

Du må følge plantevernregelverket. Reglene for avstandskrav avhenger av hvilket middel du bruker.

Krav 2 – Alle vekster

Erosjonsutsatte dråg skal ikke jordarbeides om høsten.

Ved jordarbeiding på arealer med overflateavrenning til dråget, skal dråget ha minst 6 meter permanent grasdekke. Ved lett høstharving på arealer med overflateavrenning til dråg i miljøkravsone 1, kan det være minst 6 meter stubb i dråget.

For arealer med grønnsaker og potet er skifter under 15 dekar unntatt dette kravet.

Erosjonsutsatte dråg: *Forsenkninger på fulldyrket mark der overflateavrenning gir tydelige erosjonsspor dersom arealet ikke har tilstrekkelig erosjonsbeskyttelse.*

Hvordan vet jeg om et dråg er erosjonsutsatt?

Et erosjonsutsatt dråg er et dråg der overflateavrenning graver og lager tydelige erosjonsspor. Bildene under illustrerer hvordan dette kan se ut:

1 Eksempler på erosjonsutsatte dråg. Foto: Svein Skøien

Drågkartet

I [kartet over miljøkravsonene](#) kan du hente fram et kartlag som viser hvor det er dråg. Kartlaget er veiledende for hvilke dråg miljøkravene gjelder for. Kravet gjelder alle erosjonsutsatte dråg som kan medføre risiko for overflateavrenning til kum eller vassdrag, uavhengig av om de er tegnet inn i drågkartet eller ikke.

Jeg skal direkteså på arealer med dråg. Hvordan skal jeg forholde meg til drågene?

Dersom du direktesår på disse arealene, er det ingen spesielle krav til plantedekke i drågene. Det gjelder uansett om direktesåing skjer om våren eller høsten.

Skal det være 6 meter grasdekke eller stubb på hver side av dråget?

Totalbredden på plantedekket i dråget skal være minst 6 meter, der dråget er sentrert i midten.

Hvor ofte kan jeg fornye grasdekket i dråget?

Permanent grasdekke i dråg er gras som fornyes sjeldnere enn hvert 3. år.

Kan jeg jordarbeide drågene om våren?

Dråg med permanent grasdekke skal fornyes sjeldnere enn hvert 3. år, og da mellom 1. mars og 1. juli. Dråg med stubb (ikke aktuelt for arealer med grønnsaker og potet) kan jordarbeides om våren.

For arealer med grønnsaker og potet er skifter under 15 dekar unntatt krav 2 Hva er et skifte i denne sammenhengen?

Dette unntaket gjelder skifter/jorder under 15 dekar som er fysisk avgrenset på alle kanter. Det vil si at det grenser mot vei, skog, vann og annet areal som ikke er fulldyrket mark.

Krav 3 – Alle vekster

Det skal være buffersone langs alle vassdrag som mottar avrenning fra fulldyrka jord.

Buffersone: Sone med varig vegetasjon (gras) med minst 6 meter bredde, eller sone med stubb med minst 20 meter bredde langs vassdrag. Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det i tillegg være en vegetasjonssone på 2 meter, jf. forskrift om produksjonstilskudd § 4.

Hvor bred skal buffersonen min være?

Dersom det er en sone med naturlig, varig vegetasjon mellom jordbruksarealet og vassdraget med minst 8 meter bredde, trenger du ikke å anlegge buffersone. Bredden måles horisontalt fra vassdragets normalvannstand.

2 Bredden måles horisontalt fra vassdragets normalvannstand. Foto: Svein Skøien

1 Tabellen viser hvor bred buffersonen din skal være. På arealer med korn og tilsvarende vekster kan du velge mellom stubb eller gras (varig vegetasjon). På arealer med grønnsaker og potet er det kun aktuelt med gras.

Bredde på eksisterende kantsone	Vassdrag <i>med</i> årssikker vannføring		Vassdrag <i>uten</i> årssikker vannføring	
	Stubb	Gras	Stubb	Gras
Ingen kantsone	*	*	20 meter	6 meter
1 meter	*	*	19 meter	5 meter
2 meter	20 meter	6 meter	18 meter	4 meter
3 meter	19 meter	5 meter	17 meter	3 meter
4 meter	18 meter	4 meter	16 meter	2 meter
5 meter	17 meter	3 meter	15 meter	1 meter
6 meter	16 meter	2 meter	14 meter	0 meter
7 meter	15 meter	1 meter	13 meter	0 meter
8 meter eller mer	Ikke krav til buffersone			

*Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det være minst 2 meter bred vegetasjonssone, jf. forskrift om produksjonstilskudd § 4.

Jeg skal etablere en buffersone av varig vegetasjon. Må jeg plante busker eller trær?

Nei. Busker og trær er nevnt i definisjonen fordi dette også er en form for varig vegetasjon. Dersom du skal skjytte busker eller trær i den naturlige kantsonen langs vassdraget, må dette gjøres i tråd med § 11 i Vannressursloven.

Kan jeg direkteså i buffersonen på høsten?

Du kan direkteså høstkorn i buffersonen dersom denne består av stubb. Du kan ikke direkteså i buffersoner som består av varig vegetasjon.

Kan jeg jordarbeide/fornye buffersonen på våren?

Ja, buffersoner som består av stubb, kan jordarbeides etter 1. mars. Buffersoner som består av varig vegetasjon, kan fornyes etter 1. mars og før 1. juli, men sjeldnere enn hvert 3. år.

Kan jeg høste eller beitepusse graset i buffersonen?

Ja.

Krav 4 – Korn og tilsvarende vekster

Flomutsatte arealer skal ikke jordarbeides om høsten. På flomutsatte arealer der flom medfører erosjon skal det være 6 meter varig vegetasjon i tillegg til 2 meter vegetasjonssone.

Flomutsatte arealer: Arealer som oversvømmes jevnlig, minst en gang hvert 10. år, i forbindelse med høy vannføring i vassdragene. Arealer som oversvømmes på grunn av oppsamling av regnvann eller smeltevann på overflaten/bakken er ikke definert som flomutsatt areal.

Finnes det et kart som viser hvilke arealer som er flomutsatt?

Ja. Vi har laget et kartlag som viser hvilke arealer som er flomutsatt. [Kartet finner du her](#). Kartlaget skal brukes veiledende, i kombinasjon med egen erfaring og lokalkunnskap.

Kan jeg så fangvekst etter høsting på flomutsatt areal?

Du kan direkteså fangvekster på det flomutsatte arealet, dersom arealet ikke er utsatt for flomerosjon, og du har stubb på dette arealet.

Jeg har jordbruksarealer langs kysten/sjøen som oversvømmes som følge av stormflo. Gjelder krav 4 på disse arealene?

Ja, krav 4 gjelder også for jordbruksarealer som grenser til kyst, og som oversvømmes som følge av stormflo minst en gang hvert 10. år.

Krav 4 – Grønnsaker og potet

Minst 80 % av arealene med grønnsaker eller poteter som er ferdig høstet før 15. august, skal tilsås med fangvekster, høstkorn eller høstoljevekster innen 20. september.

Arealet med fangvekster skal ikke jordarbeides før 1. mars året etter.

Jeg skal så fangvekster. Hvem kan veilede meg?

Ta kontakt med Norsk Landbruksrådgiving (NLR) eller andre uavhengige rådgivere.

Kan jeg pløye eller harve før jeg sår fangvekstene?

Ja.

Kan jeg gjødsle fangvekstene?

Ja, dette er det gjødselbrukforskriften som regulerer. Du kan ikke gjødsle fangveksten dersom du vil søke tilskudd for denne i RMP.

Er det noe krav til hvilke sorter og typer fangvekster jeg skal bruke?

Nei.

Krav 5 – Korn og tilsvarende vekster

Fulldyrka mark med stor eller svært stor erosjonsrisiko (erosjonsrisikoklasse 3 og 4) skal ikke jordarbeides om høsten. Lett høstharving til høstkorn eller høstoljevekster tillates likevel på arealer som ikke er omfattet av miljøkrav 2, 3 og 4. For å sikre god etablering av høstvekster etter lett høstharving må de sås senest innen 20. september.

Lett høstharving: Harving som ikke er dypere enn 10 cm. Rett etter harvingen skal det være minst 30 % planterester i overflaten.

Kan jeg direkteså på arealer som er omfattet av krav 5?

Ja.

Når starter høsten?

Høsten starter etter siste innhøsting av veksten som er på arealet.

Hvordan ser jeg om jeg har 30 % planterester i overflaten?

Bildet til under viser hvordan det kan se ut når man har 30 % planterester i overflaten:

3 30 % planterester på overflaten. Foto: Norsk Landbruksrådgiving

Hvilke vekster kan jeg lett høstharve?

Så lenge planterestene på overflaten dekker minst 30 % av arealet etter harving, velger du selv hvilke vekster du skal høstharve

Kan stubb regnes med som en del av 30 % planterester?

Ja. Kravet til 30 % planterester på overflaten gjelder alle planterester som er synlig på overflaten.

Kan jeg lett høstharve, dersom jeg fjerner halmen?

Ja, men kun dersom gjenværende planterester og stubb oppfyller kravet til minst 30 % planterester på overflaten.

Hvor mange ganger kan jeg lett høstharve?

Du velger selv hvor mange ganger du vil lett høstharve, så lenge du oppfyller kravet til lett høstharving: Harving som ikke er dypere enn 10 cm. Rett etter siste harving skal det være minst 30 % planterester i overflaten. Bruk av direktesåmaskin med forutgående og/eller påmontert jordarbeidingsutstyr (tinder eller lignende) betraktes som lett høstharving etterfulgt av såing.

Hvilke maskiner kan jeg bruke når jeg skal lett høstharve?

Du velger selv hvilke maskiner du bruker, så lenge du oppfyller kravet til lett høstharving: Harving som ikke er dypere enn 10 cm. Rett etter harvingen skal det være minst 30 % planterester i overflaten. Bruk av direktesåmaskin med forutgående og/eller påmontert

jordarbeidingsutstyr (tinder eller lignende) betraktes som lett høstharving etterfulgt av såing.

Kan jeg lett høstharve til fangvekster på arealer i erosjonsrisikoklasse 3 og 4?

Nei. Du kan kun dirkteså fangvekster på dette arealet.

Krav 6 – Korn og tilsvarende vekster (kun miljøkravsone 2)

Det skal være plantedekke på minst 60 % av foretakets fulldyrkede areal gjennom vinteren. Det er tillatt med lett høstharving til høstkorn og høstoljevekster som sås innen 20. september.

Direktesåing: Såing uten forstyrrelser av jorda mellom såradene. Direktesådd innebærer at du ved etablering av høstkorn/høstoljevekster, utover å føre frø og eventuell gjødsel ned i jorda, ikke kan bruke forutgående og/eller påmontert jordarbeidingsutstyr (harvetinder eller lignende). Bruk av dirktesåmaskin som utfører jordarbeiding betraktes som lett høstharving etterfulgt av såing.

Gjødsling og jordarbeiding er ikke tillatt ved etablering av fangvekster. Derfor må gjødsellabbene heises opp.

Hvilke maskiner kan jeg bruke når jeg skal dirkteså?

Det er resultatet som er viktig, ikke hva slags maskin du bruker. Men du kan ikke bruke forutgående og/eller påmontert jordarbeidingsutstyr (tinder eller lignende). For eksempel betraktes bruk av dirktesåmaskin med harvetinder eller lignende som lett høstharving etterfulgt av såing.

Kan jeg lett høstharve før jeg etablerer fangvekster innenfor 60 %-en?

Nei.

Kan jeg etablere fangvekster med ugrasharv innenfor 60 %-en?

Ja, dersom fangveksten sås som underkultur. Hvis du skal så fangvekster etter siste innhøsting, må du bruke utstyr som oppfyller kravet til dirktesåing; såing uten forstyrrelser av jorda mellom såradene.

Kan jeg bruke halmstrigle innenfor 60 %-en?

Ja. Halmstrigle defineres ikke som et jordarbeidingsredskap.

Regnes arealer med radkulturer, grønnsaker og poteter, frukt og bær med i 60 %-en?

Nei.

Jeg har arealer i både miljøkravsone 1 og miljøkravsone 2. Hvilke arealer skal regnes med i 60 %-en?

Kravet gjelder kun den delen av arealet som ligger i miljøkravsone 2, og du skal derfor ikke regne med arealer i miljøkravsone 1. Arealer der det dyrkes korn og tilsvarende vekster i miljøkravsone 2 som båndlegges av krav 2-5, skal også regnes med her.

Jeg har alt arealet mitt i miljøkravsone 2, men jeg dyrker både korn og grønnsaker/potet. Hvilke arealer skal regnes med i 60 %-en?

Du skal kun regne med det arealet der du dyrker korn, oljevekster, belgvekster, fôrmais, grovfôr eller eng, i miljøkravsone 2. Arealer i miljøkravsone 2 som båndlegges av krav 2-5 skal også regnes med her.

Jeg har inngått jordleieavtale for nytt areal. Gjelder 60/40-regelen nytt eller gammelt areal når jeg tar over leiejord?

Du er ansvarlig for det som gjøres av jordarbeiding på arealet fra datoen du overtar.

Dersom du tar over arealet rett etter innhøsting, og dermed før en eventuell jordarbeiding har funnet sted, skal det nye arealet regnes med i 60/40-regelen, sammen med arealet du allerede driver. Dersom du overtar leiearealet etter innhøsting og etter at en eventuell jordarbeiding er utført av forrige driver, er du ansvarlig for jordarbeidingen fra du tar over arealet.

Dispensasjon

Kan jeg søke om dispensasjon fra denne forskriften/miljøkravene?

Ja, du kan søke om dispensasjon fra miljøkrav 5 og 6, på arealer med korn, oljevekster, belgvekster, fôrmais, grovfôr eller eng. Du kan også søke om dispensasjon fra miljøkrav 4 på arealer med grønnsaker og potet.

Hvilke tilfeller kan åpne for dispensasjon?

Du kan søke om dispensasjon dersom det foreligger særlige tilfeller, forutsatt at det ikke strider mot annet regelverk.

Særlige tilfeller kan være:

- Økologisk drift der jordarbeiding er helt nødvendig for å bekjempe ugras (krav 5 og 6)
- Dyrking av såkorn/såfrø (krav 5 og 6)
- Ekstraordinær nedmolding av husdyrgjødsel (krav 5 og 6)
- Værforhold som gjør du ikke rekker å så innen fristen, fordi forholdene er for dårlige (aktuelt for krav 4 (grønnsaker og potet) og krav 5 og 6)

Hvem skal jeg sende dispensasjonssøknaden til?

Søknad om dispensasjon sendes til kommunen, som forbereder og sender søknaden videre til Statsforvalteren som fatter vedtak. Dersom du får innvilget dispensasjon, gjelder denne for inntil ett år om gangen.